

Ay'a Gidilmedi İddiaları

Cehaletle dalga geçmek, cehaletin başka bir tezahürüdür. Bu nedenle "Ay'a gidilmedi, Amerikalılar herkesi kandırıyor" diyen çoğunluğu komplo teorisi, az bir kısmı ise "bilmemek değil, öğrenmemek ayıptır" diyen cahil insanlarla dalga geçmek yerine, bu iddialarına dayanak gösterdikleri konuları ele alıp cevaplamak istedik.

Öncelikle bilmeniz ve aklınıza kazımanız gereken şu: Ne Türkiye'de, ne de Dünya üzerinde, uzmanlık alanı astronomi ve uzay olup da, "Ay'a gidilmedi" diyen, Ay yolculuklarından şüphe duyan 1 (bir) tane bilim insanı dahi yoktur.

Bununla birlikte, ABD ile "uzay yarışı" içinde olup, [kendi Ay yolculuğu programını](#) sürdüren SSCB (Sovyetler Birliği), ABD'nin Ay'a insanlı ziyareti gerçekleştirdiği ilk seferden, son insanlı yolculuğa kadar hiçbir zaman "Bu yalan, kandırıyorlar bizi" dememiştir. Gerek dev teleskopları, gerekse Dünya ve Ay yörüngesinde yer alan uyduları ile ABD'nin attığı her adımı izleyen SSCB, Ay inişlerinin ve insanlı seyahatlerin gerçek olduğunu "en büyük düşmanı olmasına rağmen", açık ve net bir şekilde onaylamıştır.

Ayrıca, o dönem uzay yarışı içinde küçük de olsa kendine yer bulmaya çalışan ve uzaya uydular gönderen Fransa, İngiltere, Japonya ve İtalya gibi ülkeler de, Ay yolculuklarını takip etmiş, yine onlar da onaylamıştır. Son dönemde Ay'a robot araçlar gönderen ve insanlı yolculuk planları yapan Çin de ABD'nin insanlı Ay yolculuklarının doğru ve gerçek olduğunu onaylayan, aksi yönde tek bir açıklaması bile olmayan ülkeler arasındadır.

Bunun yanında, ilkinden sonuncusuna kadar Dünya genelindeki sayıları yüzbinleri bulan tüm amatör astronomlar da Ay yolculuklarını takip etmiş, gerçek olduklarını onaylamışlardır. Bugün, ABD'nin ezeli düşmanlarının da aralarında bulunduğu hiç ama hiçbir devlet ya da bilim insanı; "Ay'a gidilmedi, Ay yolculukları uydurmaydı, film onlar" gibi saçma sapan bir söylem içinde değildir.

"Bilim şüpheciliktir" düsturu, bilimin her alanında geçerli değildir. Kabak gibi ortada duran gerçekler üzerinden senaryo yazıp yalanlamaya çalışmak, bilimle

bağdaşmaz. Nasıl ki, “Yaa 1071’de Bizans ordusunu Malazgirt’te yenip Anadolu’ya girmedik, borç içinde yüzen Bizans’a para verip toprak satın aldık aslında. Savaştıysak hani nerede kanıt? Malazgirt ovasında niçin hiç düşman iskeleti, ok, mızrak, kılıç kalıntısı yok?” demek son derece saçma ise, Ay’a gidilmedi, stüdyoda çekildi bunlar, hani kanıt nerede demek de aynı biçimde saçmadır. Kısa kesip başlayalım:

1) Ay’daki fotoğraflarda niye hiç yıldız yok?

Cevaplamaktan bıktığımız bir soru. Aslında herkesin elinde iyi kötü bir fotoğraf makinası olduğu günümüzde sormaya bile gerek yok ama, yine de soruyorlar ısrarla. Aya gidilmediğini iddia eden paranoyak kesim, Ay’da çekilen fotoğraflarda gökyüzünde niçin yıldız görünmediğini sorarak, sözde bunu savlarına delil diye sunar. Peki Ay fotoğraflarında niçin hiç yıldız yok?

Astronotların Ay’da çektiği fotoğraflarda yıldızlar görünmez. Ki zaten görünmemesi gerekir. Eğer görünseydi, tam anlamıyla bir kurgudan söz edebilirdik...

Uzun uzun anlatmayalım. Yapabileceğiniz çok basit bir deneyle bunun nedenini kendiniz anlayabilirsiniz:

Karanlık, bol yıldızlı, ıslıl ıslıl bir gecede fotoğraf makinanızı gökyüzüne doğrultun ve deklanşöre basın. Fotoğrafa baktığınızda yıldızları göremeyeceksiniz. Allah allaah, oysa gözünüzün önünde pırıl pırıl parlıyorlar. Tamam, diyaframı biraz daha açın ve enstantane hızını düşürüp yeniden deneyin. Yine göremeyeceksiniz. Niye çıkmıyor ki bunlar?

Üşenmeyin; asayı yükseltin, diyaframı en fazla ışık alacak şekilde, enstantaneyi on saniyelik pozlama için ayarlayın. Evvvet!! İşte yıldızlar! Ama maalesef eliniz titrediği için hepsi bulanık, çizgi çizgi...

Deneyinize devam edin, yıldızları göstermeyi başardığınız bu ayarlar ile önünüzden geçen, tercihen üzerine ışık tutarak “aydınlattığınız” bir arkadaşınızın fotoğrafını çekmeye çalışın. Yapamadığınızı göreceksiniz... Ya yıldızlar görünecek, ya da arkadaşınız. Karar sizin, deneyin ve kendinizi Ay’daki astronotların yerine koyun...

2) Eheh ufuk çizgisi niye bu kadar yakın? Stüdyoda çekmişler işte, yoksa ufuk çok çok uzakta olmalıydı.

Komplo teorisyenlerinin savları bitmek bilmiyor. İşte az bilinen ama uzmanı olmayınca pek cevaplanamayan bir soru:

“Aldrin ve Armstrong’un Ay yürüyüşleri sırasındaki ufuk çizgisi (sol alttaki resimdeki gibi) 1-2 kilometre uzaklıkta görünüyor. Ay’ın çapının 3.474 km ve bu ölçünün Dünya’nın çapının yaklaşık dörtte biri olduğu göz önüne alınırsa, üzerinden ufka bakıldığında yuvarlak olduğu anlaşılabilir kadar küçük bir cisim değil. Ufuk çizgisi çok daha uzakta olmalıydı; Dünya’nın dörtte birinden bahsediyoruz, koskoca bir gezegen bu. Stüdyo olduğu bariz belli...”

Mantıklı bir iddia gibi görünüyor. Ama gerçekten öyle mi?

Arazi yapısı, eğimi vs. gibi konular ufuk çizgisinin uzaklığını ciddi biçimde etkiler. Dünya’da alabildiğince uzanan dümdüz bir alan üzerinde (deniz mesela) duran 1,70 boyundaki biri için ufuk çizgisinin uzaklığı 4,6 km’dir. Şöyle hesaplanır:

(Vikipedi’deki ufuk çizgisi konusundan alıntıdır)

Fakat yine düz fakat dalgalı eğimleri bulunan bir yerdeyseniz (mesela bir çöl) ufuk çizgisi çok daha yakın olur. Bulduğunuz yer ile 500 metre uzaktaki zemin arasındaki yükseklik farkının 2-3 metre olduğunu düşünün. Boyunuz 1,70 civarında ise, sizin için ufuk uzaklığı maalesef 500 metreden fazla olamayacaktır. Hele ki o 500 metre uzaktaki sırtın arkasında, daha yüksek dağlar tepeler yoksa, gördüğünüz sadece yakın düz bir sırt olur.

Şimdi Ay’da olduğunuzu, boyunuzun 1,70 m olduğunu farz edin. Dünya’da en düz satıh olan deniz yüzeyinde ufuk çizgisi sizin için en fazla 4,5 km uzakta olabileceğine göre; Dünya’nın 1/4’ü kadar olan Ay üzerinde “dümdüz uzanan” bir yüzeyde en fazla 2,4 km uzağı görebileceğinizin farkına vardınız. Ay’da daha uzağı göremezsiniz, ufuk çizgisinin 2 km uzakta olması kadar normal bir durum yok. Daha uzağı görebilmeniz için yüksekçe bir yere çıkmak zorundasınız.

Tabii bu “dümdüz” bir arazi için geçerli. Ay yüzeyinin normal arazi yapısı düşünülduğünde, bir tepenin üzerinde değilseniz, ortalama görebileceğiniz en uzak yer çoğunlukla 500-600 metre, hatta 150-200 metre uzakta olacaktır. E bu durumda bir zahmet Ay’ın yuvarlak olduğunu anlayıverin. İnsanoğlu Dünya’yı yüzyıllarca aptal oduğı için değil, çok büyük bir gezegende yaşadığı için düz sanıyordu.

3) Van Allen kuşakları var. Oradan insan geçemez, yanar, radyasyondan ölür bi kere.

Yorulmak bilmez Ay inkarcılarının bir savı da, Dünya’yı çevreleyen Van Allen kuşaklarından insanların “canlı” geçmesinin mümkün olmayacağı ve bu nedenle Ay’a gidilemediğı şeklinde. Ellerindeki bu “en bilimsel” savı hiçbir dayanak göstermeden sunmalarına karşın, konunun uzmanı olmayan kişiler tarafından cevaplanması da çok zor olduğundan genelde bu iddiayı ortaya atar ve arkalarına keyifle yaslanırlar. Biz cevaplayalım:

Van Allen kuşakları, Dünya’nın manyetik alanı tarafından yönlendirilip bir kutuptan diğerine giden küresel bir yapı oluşturacak biçimde birikmiş yüklü parçacıklar ve serbest elektronlardan oluşuyor. Aslında iki kuşak var; iç kısımda, dünyaya daha yakın olanda çoğunlukla yüklü atom çekirdekleri yer alırken, dış kısımda yer alan kuşak elektronlardan oluşuyor. Ayrıca kuşak, kutuplarda neredeyse “yok” sayılabilecek kadar inceyken, Ekvator üzerinde oldukça kalın. Bunun nedeni de, kutuplarda Dünya’nın manyetik alanının oldukça zayıf, Ekvator çevresinde ise güçlü olması. Güneş kaynaklı yüklü partiküller manyetik alanın da kutuplarını oluşturduğu bu kutup bölgelerinden Dünya atmosferinin üst katmanlarına ulaşır ve buralarda “kutup ışıkları”nı meydana getirir.

Van Allen kuşakları elektrik yükü olan parçacıklarla doludur. Ancak, buradan geçmek insan için zarar verici bir durum değil. Uzay araçlarının basit kalkanları bu bölgedeki radyasyonu insan sağlığına zarar vermeyecek düzeye indirir.

Zaten bu son cümlede zihninde bir ışık parlamış ve şunu demiş olanlarınız vardır: “Madem bu kuşaklar ölümcül radyasyon içeriyor, o halde uzaya Ekvator üzerinden değil de kuşakların çok ince olduğu, neredeyse yok sayıldığı kutup bölgesinden çıkalım. “Evet, bunu yapabilirsiniz. Biraz daha fazla yakıt harcarsınız ama, Van Allen kuşaklarıyla hiç muhatap olmadan kutuplar üzerinden uzay boşluğuna güle

oynaya ulaşabilir, aynı yoldan dönebilirsiniz.

Ama Ay yolculuklarında böyle yapılmadı. Van Allen kuşaklarının yine ince bir bölgesinden olsa da doğrudan içinden geçildi. Bu geçiş süresi yaklaşık olarak dört saati bulmasına karşın, astronotların aldığı radyasyon oranı Güneş altında tarlada çalışarak geçimini sağlayan bir çiftçinin birkaç yılda aldığı “doğal” radyasyondan fazla değildi. Hem bu kuşaktan geçerken giydikleri uzay elbiseleri, hem de Apollo araçlarının gövde kaplamaları radyasyona olabildiğince dayanaklı olarak tasarlanmışlardı. Ayrıca fotoğraf çekiminde kullanacakları (ve kullandıkları) filmler ile hassas ekipmanlar özel kurşun kaplamalı kutularda korunuyorlardı.

Bir de işin komik yönü vardır ki, Van Allen Radyasyon kuşaklarını keşfeden James Van Allen; ne Ay yolculukları sırasında, ne de daha sonrasında “buradan insanlar geçemez” dedi. Aksine, keşfettiği kuşağın radyasyon oranının Apollo astronotlarına zarar veremeyeceğini, tüm bu iddiaların birer saçmalık olduğunu defalarca açıkladı.

Ayrıca; Van Allen kuşaklarının içinden geçen yörüngelerde bugün yüzlerce uydu yer alıyor ve onca kozmik parçacığa, radyasyona rağmen tıkr tıkr çalışıyorlar.

Evet, gördüğünüz gibi eğer isterseniz radyasyon kuşaklarıyla hiç muhatap olmadan Ay’a gidebilir, derseniz de “belki romatizmama iyi gelir” diye kuşağın tam ortasından geçip gidebilirsiniz. Tercih sizin...

4) Hadi kocaman füzeyle Ay’a gittiler. Peki ordan nasıl döndüler o küçücük araçla? Mümkünü yok, o araçla Ay’ın çekiminden kurtulamazlar.

Uzatmadan sizi [şu makalemize](#) alalım. Ek olarak biraz da [bunu okumanız](#) iyi olur.

5) Ahaha bayrak dalgalanıyor. Bi kere Ay’da hava yok nasıl dalgalanacak o bayrak?

En güzel soruyu sona sakladık □ Ay’a gidilmediğini iddia edenlerin birincil argümanı; “Ay’da hava yok, peki nasıl dalgalanıyor o bayrak?” şeklinde. Çoğu insan da “düşünmeden” bu sava kanıp Ay yolculuklarının gerçek olmadığına inanıyor. Şimdi muazzam bir zekanın ürünü olan bu soruyu cevaplamaya çalışalım:

Bayrağın üstündeki kocaman tel çubuğu görmeyip hala “bayrak nasıl dalgalanıyor havasız ortamda” demek için cahillikte çığır açmak gerekir.

Oysa çok çok az bir dikkatle, bayrağın üst kısmının direğe telle sabitlenmiş olduğu, bu nedenle açık durabildiği fark edilebiliyor. Dahası; “her nasılsa” Ay’da hava olmadığını bilen komplocular, havasız ortamda bir kere “sallanan” bir cismin rüzgar direnci olmadığı için Dünya’da olduğundan çok daha uzun süre sallanmaya devam edeceği gerçeğini görmezden geliyorlar.

Üstten telle sabitlenmiş bir bayrağın havasız ortamda normalden çok daha uzun süre sallanacağı deney yapmadan da bilinebilecek bir durumken, komplocuları “ikna edebilmek” için Dünya üzerinde havasız ortamlarda yapılan deneylerde bayrağın aynı Ay yüzeyinde olduğu gibi uzun süre hareket ettiği de defalarca gösterildi.

Bu makaleyi daha da uzatmamız mümkün. “Gölgeler niye yamuk?”, “Taşın üzerinde harfler var” gibi başka yaratıcı savlar da mevcut çünkü. Şimdilik burada keselim, aklımıza geldikçe ekleriz.

O zamana kadar Ay görevleriyle ilgili [Evrin Ağacı](#)’nda yayınlanan şu harika makalelere biraz göz atabilirsiniz:

[Ay’a kaç kere gidildi?](#)

[Komplo Teorileri](#)

Zafer Emecan

Amacınıza en uygun ve en kaliteli teleskop ya da dürbünü, en uygun fiyata sadece

Gökbilim Dükkanı'nda bulabilir, satın alma ve kullanım sürecinde her zaman bize danışabilirsiniz.

[GÖKBİLİM DÜKKANI'NA GİT](#)